

De Erfgoedmonitor

Home > Indicatoren > Gemeentelijke bestemmingsplannen – cultuurhistorische waarden in de verbeelding

Gemeentelijke bestemmingsplannen – cultuurhistorische waarden in de verbeelding

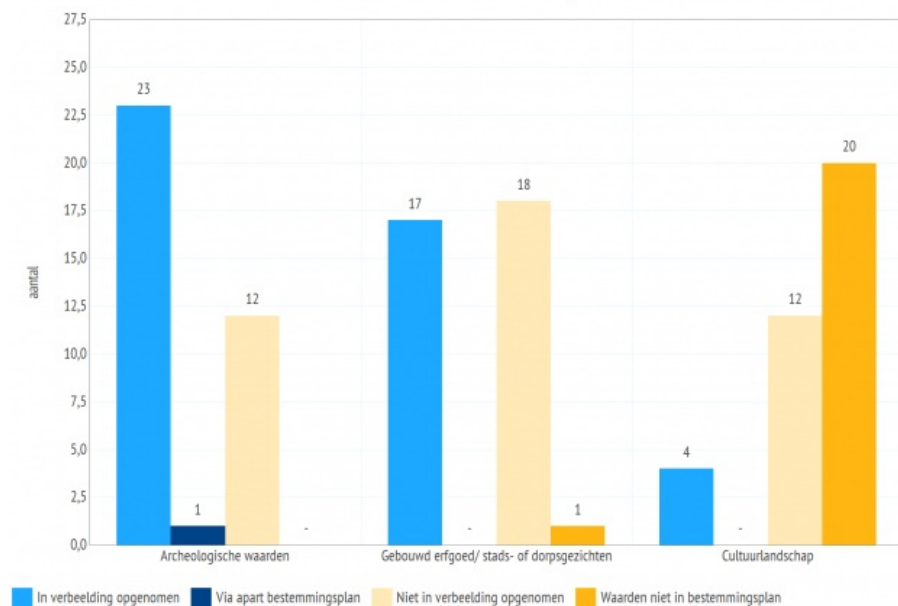
Publicatiedatum: 26 maart 2019

In 23 van 36 in 2016 onderzochte bestemmingsplannen zijn archeologische waarden opgenomen in de verbeelding. Voor gebouwd erfgoed en cultuurlandschap is dat respectievelijk 17 en 4 keer.

Gerelateerde publicaties

Cultuurhistorische waarden in de verbeelding - 2016

Bron: DSP-groep

In bovenstaande staafgrafiek is weergegeven in hoeveel van de 36 onderzochte bestemmingsplannen cultuurhistorische waarden zijn opgenomen in de verbeelding.

In een onderzoek door DSP-groep in 2016 zijn 36 bestemmingsplannen en 12 beheersverordeningen bekeken. Gemeenten zijn verplicht voor hun gehele grondgebied te beschikken over een bestemmingsplan, dat niet ouder mag zijn dan 10 jaar. Hierin wordt een bestemming gegeven aan alle gronden in het gebied, evenals regels voor het gebruik van gronden en bouwwerken. In de verbeelding (een digitale kaart) wordt met kleurvakken aangeduid wat de (dubbel)bestemming van bepaalde gebieden is. De regels en de verbeelding zijn het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan. In de beperktere beheersverordening worden bestaande situaties vastgelegd.

Archeologische waarden meest in de verbeelding

Archeologische waarden blijken het meest opgenomen in de verbeelding (23 van de 36 plannen), gevolgd door gebouwd erfgoed/beschermde stads- en dorpsgezichten (17 keer) en cultuurlandschap (4 keer). In de meeste gevallen waar cultuurhistorische waarden niet voorkomen in de verbeelding, worden deze waarden wel genoemd in het bestemmingsplan. Cultuurlandschap vormt hier de uitzondering op: in 20 van de 36 bestemmingsplannen worden deze waarden niet verbeeld en tevens niet genoemd in de rest van het plan.

Van de 12 onderzochte beheersverordeningen hebben 8 archeologische waarden opgenomen in de verbeelding. In 3 beheersverordeningen worden ze wel genoemd, maar niet opgenomen in de verbeelding. In 5 beheersverordeningen is gebouwd erfgoed/beschermde stads- en dorpsgezichten opgenomen in de verbeelding. En in 5 gevallen wordt gebouwd erfgoed/beschermde stads- en dorpsgezichten wel in de verordening genoemd, maar wordt dit niet verbeeld. Cultuurlandschappelijke waarden zijn in 2 verbeeldingen opgenomen. In 10 verordeningen komen cultuurlandschappelijke waarden helemaal niet voor, zowel in de verbeelding als in de rest van de verordening.

Bronnen:

DSP-groep, J. de Kleuver en A. van der Horst, *Cultuurhistorie in de ruimtelijke ordening*, 2016.

November 2015 - augustus
2016

Meetfrequentie: vierjaarlijks

Verantwoording:

De bovenstaande cijfers zijn gebaseerd op het rapport *Cultuurhistorie in de ruimtelijke ordening* dat in 2016 in opdracht van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) is uitgevoerd door DSP-groep. In het rapport is onderzoek gedaan naar de mate waarin cultuurhistorische waarden zijn ingebed in het ruimtelijke beleid en in het proces en instrumentarium van de ruimtelijke ordening. Er zijn 36 gemeentelijke bestemmingsplannen bekeken (van elke provincie 3 gemeenten, waaronder een grote, middel en kleine gemeente qua inwonersaantal). De verdeling van de monumentgrootte van de gemeenten in de steekproef komt overeen met de verdeling van monumentgrootte van gemeenten in de werkelijkheid. Van 12 van deze 36 gemeenten is ook de beheersverordening bekeken (één van elke provincie). Vanwege het grote aantal bestaande beheersverordeningen en bestemmingsplannen moet dit niet gezien worden als een representatieve steekproef, maar als een indicatie.

Onder cultuurhistorische waarden wordt in dit onderzoek verstaan:

- Archeologische waarden
- Gebouwd erfgoed en beschermde stads- en dorpsgezichten
- Cultuurlandschappelijke waarden (door menselijk handelen gevormde landschappen en structuren)

Het rapport kan gezien worden als een vervolg op *Evaluatie cultuurhistorie in provinciale en gemeentelijke ruimtelijke plannen* dat in 2008 door Royal Haskoning is uitgevoerd. Uit dit onderzoek bleek dat slechts de helft van de onderzochte bestemmingsplannen juridisch bindende regels voor cultuurhistorische waarden hadden opgenomen